

man derved gav dem, vilde de forkaste, naar de troede ikke at kunne faae Andet og Mere end det Samme; men de vilde naturligviis troe, det var det første Skridt til at faae noget Mere, og de ærede Forslagsstillere have jo som sagt vist, at dette var deres Hensigt; jeg behøver blot i saa Henseende at vende Bladet om og see paa deres Forslag til § 22. — Jeg tør ikke her omtale denne Paragraph, men turde jeg det, troer jeg, at mange af de ærede Medlemmer her i Thinget vilde komme til at see klarere, hvor de ville hen, og blive bange for at gaae denne Vej.

C. C. Møller: Det er bekendt, at vi Danste have Sands for det Komiske, meget Anlæg til at opdage det Overdrevne og det Skjæve, men jeg troer ogsaa, at vi have den Svaghed, at vi, naar vi have fundet, at der er noget Overdrevet og Skjævt ved en Sag, let ere tilbøielige til at kaste den heelt overbord, til aldeles at bryde Staven over den, og denne Tilbøielighed troer jeg virkelig ogsaa gjør sig gjældende her i det Spørgsmaal om Duellighedsprøverne. Man seer, at de Prøver, man hidtil har havt, ere overdrevne, altsfor kostbare og tidsspildende, og fra disse Prøver, der ikke ere hensigtsmæssige, slutter man saa til aldeles ingen Prøver. Dette ligger imidlertid ikke i Sagen selv, thi Misbrug kan ikke have Brug, og det er ikke muligt Andet, end at der maa kunne gives forstandige og billige Prøver. Vi have jo dog her i Landet mangsoldige Prøver paa aandelige Ting, hvorfor skulde der da ikke ogsaa kunne findes Prøver for saadanne materielle, haandgribelige, i Sandserne faldende Ting? Der kan dog ikke være nogen Banskælighed ved at finde saadanne Prøver, og jeg er ogsaa overbevist om, at den hvitærede Indenrigsminister, der saa ofte er kommen Rigsdagen imøde, vil, hvis det er Rigsdagens Ønske, finde saadanne Prøver. I § 27 er der jo netop henviist til, at der vil blive anvendt frivillige Prøver, og hvad der er sat som en Mulighed med Hensyn til disse Prøver, maa ogsaa være en Mulighed med Hensyn til de Prøver, der ere omtalte i vort Ændringsforslag. Jeg kan ikke troe An-

det, end at Prøver maade være gavnlige. De ere gavnlige for den, som aflægger Prøven, idet han derved har en Ubefaling, hvor han kommer hen i Verden; de ere gavnlige for Publicum, som derved faaer en Garanti for, at Ingen fristes til at kjøbe daarlige Varer hos Fuskere. De ere endelig gavnlige og beskyttende for Forældre og Børgere, der have Sønner i Lære, da man derved har en Sikkerhed for, at disse ikke spille deres Tid, men at de efter den Contract, som engang er oprettet, efter den Aftale, som engang er truffen, holdes til at uddanne sig netop i det Fag, Mesteren har lovet at vilde føre dem frem i. Jeg kan altsaa slet ikke opgive den Mening, at Duellighedsprøver ere nyttige og gavnlige, og jeg maa oprigtig tilstaae, at jeg ikke har hørt Noget, som har kunnet overbevise mig om det Modsatte eller svække min Mening i saa Henseende. Her er jo imidlertid ikke Tale om at fastholde Prøverne i en uoverfskuelig lang Tid. Spørgsmaalet er kun, om vi ikke skulle rette os efter de mange Ønsker, der ere fremkomne fra de rette Bedkommende, og naar disse virkelig sætte saa megen Priis paa Duellighedsprøver, synes jeg virkelig ikke, det er værd at nægte dem saadanne. Den ærede Ordsfører har sagt, at Communalbestyrelserne ikke bør have Indflydelse paa denne Sag, thi i disse Bestyrelser kan der være større Kjøbmænd og andre saadanne Folk, som ikke have Kendskab til, hvad der kan gavne Haandværkerne; men jeg troer, at Communalbestyrelserne bestaae af Mænd, der baade kjende og have hele Communens Lær for Øie, og at der altsaa slet ikke risteres Noget ved at overdrage Communalbestyrelserne den Myndighed, som omtales i Ænderingsforslaget. Dersom det virkelig skulde forholde sig saaledes, som er forfikkret fra flere Sider, at det er til saa stor Gavn og Nytte for Communerne, at Prøverne blive affastede, og det saa snart som muligt, saa er jeg vis paa, at Communalbestyrelsen heller ikke i den Henseende vil svigte sin Pligt mod den Commune, i Spidsen for hvilken den staaer. Jeg troer altsaa, at man meget rolig kan gaae ind paa Ænderingsforslaget og paa det Ænderingsforslag, jeg og Flere have tilladt os at stille.